

Pressemeddelelse den 7. oktober 2021

Kritisk vigtige antibiotika bruges ikke mere i produktionsdyr

Brugen af 3. og 4 generation cephalosporiner i den danske kvægbranche er ophørt. Dermed bliver stofferne ikke længere brugt i opdræt af danske produktionsdyr. Det viser årets DANMAP-rapport fra Statens Serum Institut og DTU Fødevareinstituttet.

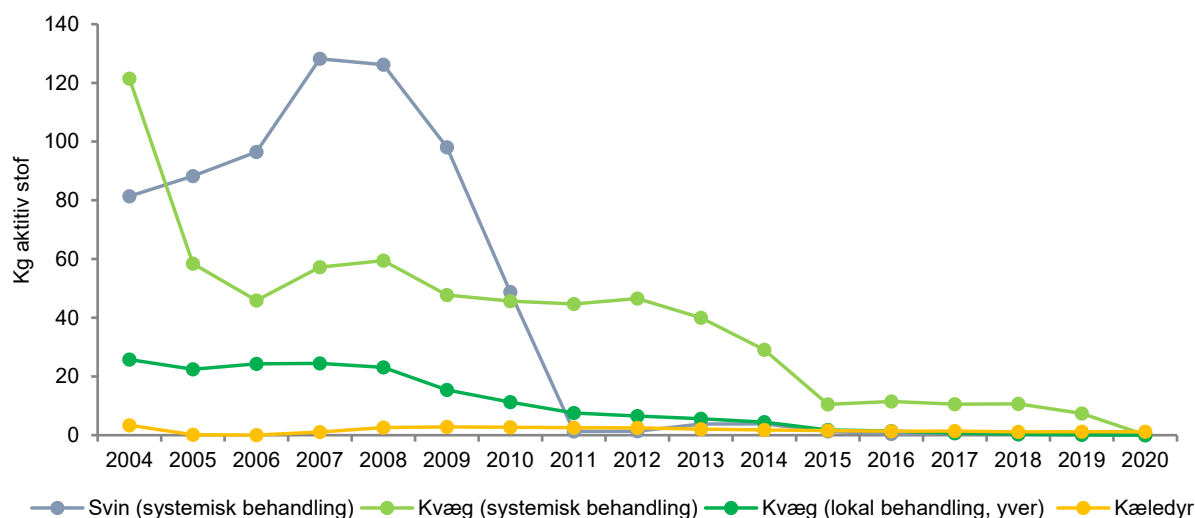
2020 markerer året, hvor danske svine- og kvægproducenter er nået helt i mål med en ambition om at udfase brugen af en type kritisk vigtige antibiotika (3. og 4 generation cephalosporiner). I slutningen af nulterne brugte de to brancher sammenlagt mere end 200 kilo af den type antibiotika årligt.

Arbejdet med udfasning tog fart i svinebranchen med indførelsen af gult kort-ordningen i 2010, hvor brugen af udvalgte antibiotikatyper begyndte at tælle betydeligt mere i svinebesætningernes antibiotikaregnskab. Allerede året efter havde danske svinestalde praktisk talt et nul forbrug af 3. og 4 generation cephalosporiner.

I kvægbranchen er et dalende forbrug af stofferne til behandling af yverbetændelse registreret siden 2010 frem mod et nulforbrug i 2016. Branchen har sideløbende arbejdet frem mod en udfasning af systemisk behandling af kvæg med stofferne – en målsætning de har nået i 2020.

"Udfasningen af kritisk vigtige antibiotika er en milepæl, som det værd af fejre. For hvis vi skal have antibiotikatyper til rådighed, som kan bruges, når andre muligheder for behandling af mennesker er udtømt, skal vi forsætte med at bruge antibiotika i landbruget med stor omtanke," siger specialkonsulent Birgitte Borck Høg fra DTU Fødevareinstituttet.

Dyrlæger udskriver stadig 3. og 4 generation cephalosporiner til at behandle kæledyr. Også her er fokus i behandlingsvejledningerne på kun at udskrive dem, når det er nødvendigt.

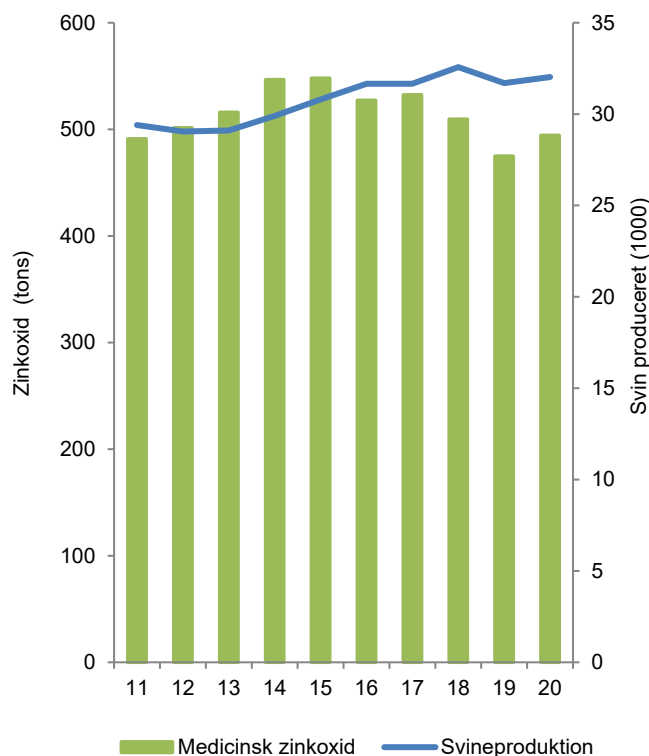
Figurtekst: Udviklingen i forbruget af 3. og 4. generations cefalosporiner til svin, kvæg og kæledyr fra 2004 til 2020.

Intet fald i brugen af medicinsk zink trods snarligt forbud

Efter flere års let faldende forbrug af medicinsk zink i den danske svineproduktion, er forbruget steget med cirka 4% fra 2019 til 494 tons i 2020. Stoffet bruges til at behandle diarré i smågrise.

Fra juni 2022 skal forbruget i EU ophøre – af hensyn til miljøet og fordi brug af stoffet kan føre til udvikling af resistens. "Tallene i årets DANMAP-rapport viser, at der ikke findes et 'quick fix', branchen kan ty til, og at der er et godt stykke vej til det nul forbrug af zink, som venter i horisonten," siger Birgitte Borck Høg.

Branchen har søsat flere initiativer og arbejder gennem bl.a. forskellige forskningsprojekter på at finde alternativer til brug af medicinsk zink, som ikke kræver øget forbrug af antibiotika. Nogle svinebrug producerer allerede dyr uden brug af medicinsk zink.

Figurtekst: Udviklingen i forbruget af medicinsk zinkoxid (i tons) til svin fra 2011 til 2020.

Svinebranchen har ikke nået nyt reduktionsmål

Den danske svineproduktion står for 75% af det samlede veterinære forbrug af antibiotika. Fra 2019 til 2020 er forbruget målt i kilo steget med 4,5%. Hvis det i stedet opgøres i hyppigheden, hvormed dyr får en antibiotikabehandling, svarer 2020-forbruget nogenlunde til året før.

En ny handlingsplan har som mål, at antibiotikaforbruget til svin målt i kilo skal reduceres med 2% om året mellem 2019 og 2022 set i forhold til forbruget i 2018. Med den målte stigning i forbruget mellem 2019 og 2020 er målet for handlingsplanens første år således ikke nået.

"Efter en længere årrække med fald i antibiotikaforbruget til svin, er det ærgerligt at udviklingen ikke fortsatte i 2020. Det kan gøre det vanskeligt for svineproducenterne at nå målet for handlingsplanen i 2022", siger Birgitte Borck Høg.

Andre highlights fra DANMAP 2020

- I 2020 er 47% mere antibiotika brugt til behandling af dansk fjerkræ end året før. Stigningen skyldes særligt mange sygdomsudbrud i kyllingeflokkene. Forbruget til kyllinger er dog generelt meget lavt.
- 22% mindre antibiotika er brugt i 2020 i opdrættet af fisk end året før. Det skyldes formentligt, at gunstige vejrforhold har udløst færre antibiotikakrævende sygdomsudbrud.
- Antibiotikaforbruget i minkbranchen i 2020 var på kurs mod et lavere niveau end året før. Forbruget ophørte naturligvis helt i slutningen af 2020, efter de fleste danske mink var blevet aflivet.

Læs mere

DANMAP-programmet har siden 1995 overvåget brugen af antibiotika til mennesker og dyr i Danmark, og forekomsten af antibiotikaresistens blandt bakterier i dyr, mennesker og fødevarer. DANMAP er blandt de ældste overvågningsprogrammer i verden inden for antibiotika og resistens.

Hent DANMAP-rapporten for 2020 fra [DANMAP's website](#). På websitet er også et faktaark om antibiotikaresistens.

Læs desuden om udviklingen i det humane antibiotikaforbrug i en pressemeddelelse på DANMAP-websitet: [Forbruget af antibiotika i Danmark faldt yderligere under covid-19](#).

Kontakt

For flere oplysninger kontakt:

Specialkonsulent Birgitte Borck Høg
DTU Fødevareinstituttet
bibo@food.dtu.dk
tlf. 35 88 70 66

STATENS
SERUM
INSTITUT